

Lost in the Mikdash
Halachic Adventures in Masseches Bava Basra

מראה מקומות להלכה במס' בבא בתרא
צנא צתרא (עט.)

[קצות החשן (סי' ר' ס"ק א)]

גמרא יומא (יא: - יב.), "תניא אידך בית הכנסת
... והא דכפרים", וברש"י (ריש יב.)
רמב"ם הל' מזוזה (פ"ו הל' ו')
שו"ע יורה דעה (סי' רפ"ט סעי' י'), ובש"ך (ס"ק
י"ט) – בשם המרדכי

גמרא בבא בתרא (עט.), מהנקודתיים עד " ...
גידולי הקדש", וברשב"ם (ד"ה אין מועלין)

תוס' (ד"ה ואין)

רמב"ן (ד"ה והא דאמרין מועלין בהן)

רישב"א (ד"ה בור ואחר), וכן עי' ר' יונה (ד"ה
אבל הקדיש)

מגן אברהם (סי' קנ"ד ס"ק כ"ג)

רש"י יומא (יב.)

דכרכים – שהוא מקום שווקים, ומתקבצים שם ממקומות הרבה, והיא
עשויה לכל הצא להתפלל, ואין לה בעלים מיוחדים.
דכפרים – כל בעליו ניכרים, והרי הוא כבית השותפין.

רמב"ם הל' מזוזה (פרק ו הלכה ו)

הר הבית הלשכות והעזרות וצתי כנסיות וצתי מדרשות שאין בהן בית
דירה פטורין לפי שהן קדש, בית הכנסת של כפרים שהאורחין דרין בו חייב
במזוזה, וכן בית הכנסת של כרכין אם היה בו בית דירה חייב

שו"ע יורה דעה (סי' רפ"ו סעיף י')

בית המדרש פטור מהמזוזה ... וי"א שצית המדרש חייב במזוזה, ונכון
לחוש לדבריהם, אבל לא יצרך עליה.

ש"ך (ס"ק י"ט) –

וי"א כו' – ול"ד לזהכ"ל נלעיל סעיף ג' דאינו חייב במזוזה אלא"כ כו' בית
דירה צית המדרש כיון שהתלמידים יושבים בו מהבקר ועד ערב דומה
לדירה:

רמב"ן ב"ב (עט.)

והא דאמרין מועלין בהן ואין מועלין צמה שצמוכן. שמעתי משום דלא
קניא חצר להקדש דמשום יד איתרצאי ואין יד להקדש, וכן פי' ה"ר שמואל
ז"ל, ויש לומר אי נמי קניא ליה אין מעילה בזכותה.

רישב"א ב"ב (עט.)

צור ואחר כך נתמלא מים שובך ואחר כך נתמלא יוניס מועלים בהם ואין
מועלים צמה שצמוכן וקשיא לן והא כשצאו שם זכה צו ההקדש מדין חצר
י"ל שאין חצר להקדש דחצר משום ידה איתרצאי ולא מצינו יד להקדש וכן
פירש רבינו שמואל וכן פירשו צם ר"י עוד פירשו צם ר"י ז"ל שאין
מעילה אלא בקדושת פה ולא צדצר הקדוש מאליו דמעילה גבי קדושת פה
כתוצא ומ"ד יש מעילה בגידולין היינו משום דודאי דעת המקדיש היה
עליהם כיון דסוף גידולין לצוא אי נמי דכלל קדושת פה דאילן הם כיון
דמינייה נפקי

מגן אברהם (סי' קנ"ד, באמצע ס"ק כ"ג)

מלא דצר צחצר צה"כ צו ולא אמרי' דחצר צה"כ קונה להקדש דחצר
קונה מכח יד ואין יד להקדש (אגודה ריש מעילה) ע"ש